

سليمان نبی در عرفان اسلامی

منیر گلاب فروش

سرشناسه: گلاب فروش، منیر، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور: سلیمان نبی در عرفان اسلامی / منیر گلاب فروش.
مشخصات نشر: تهران: هزاره ققنوس، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص.
شابک: ۵-۸۳-۰۲۸۶-۶۰۰-۹۷۸-۱۲۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: سلیمان، پیامبر
موضوع: سلیمان، پیامبر - سرگذشتنامه
رده بندی کنگره: ۸۸/۵/ک۸ ۱۳۹۳:
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۶:
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۱۵۸۶۰

سلیمان نبی در عرفان اسلامی
منیر گلاب فروش

ت هزاره ققنوس

ناشر: انتشارات هزاره ققنوس

ویراستار: محمدرضا رحیمی

طرح جلد: هزاره ققنوس

شمارگان: ۲۲۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳

قیمت: ۱۲۰,۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: سفیر قلم

شابک: ۵-۸۳-۰۲۸۶-۶۰۰-۹۷۸

تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۱۷۸۳۲

آدرس: تهران خیابان انقلاب - خیابان رامسر - پلاک ۱ واحد ۵

صندوق پستی ۱۳۸-۱۵۷۱۵

وب سایت انتشارات: www.nashrehezare.ir

فصل اول

۵۱	مقدمه:
۷۱	بخش اول: ویژگی و شخصیت سلیمان
۷۱	معرفی نام سلیمان
۷۱	ویژگی های اخلاقی سلیمان
۰۲	چرا به سلیمان اَوَّاب گویند؟
۱۲	قضاوت سلیمان
۳۲	بخش دوم: داود (ع)
۳۲	سیمای داود
۳۲	فضایل و درجات داود
۳۲	مقام داود
۴۲	داوری داود در میان دو نفر شاکی
۵۲	وفات داود
۶۲	بنای بیت المقدس
۰۳	بخش سوم: مواهب خداوند به حضرت سلیمان
۰۳	سلیمان و تسخیر باد
۰۳	سلیمان و جنیان
۱۳	سلیمان و مور

۴۳	انگشت‌ری سلیمان
۴۳	آصف بن برخیا
۶۳	مرگ سلیمان و خبر موریانه
۳۸	
۹۳	بخش چهارم: سیمای معنوی سلیمان
۹۳	تسلیم شدن سلیمان در برابر قضا و قدر الهی
۹۳	سلیمان و اسبان
۰۴	عصمت سلیمان
۶۴	عرفان سلیمان
۹۴	آیات سلیمانی در قرآن

فصل دوم

۹۵	مقدمه:
۶۱	بخش اول: بازتاب سیمای عرفانی سلیمان در آثار سنایی
۳۶	تلمیحات سلیمانی در شعر سنایی
۶۹	دیدگاه سنایی درباره مقام سلیمان
۷۰	بخش دوم: بازتاب سیمای عرفانی سلیمان در آثار عطار
۷۱	تلمیحات سلیمانی در شعر عطار
۷۳	سخن هدهد با مرغان برای طلب سیمرغ
۷۵	عذر و بهانه مرغان برای رسیدن به سیمرغ
۸۰	تجلی سیمرغ در منطق الطیر
۸۳	حکایت سلیمان و ابلیس
۸۴	بخش سوم: بازتاب سیمای عرفانی سلیمان در آثار مولوی
۸۶	هدهد پیک خوش خبر سبا
۸۷	مضمون نامه سلیمان به بلقیس
۸۸	آزاد شدن بلقیس از ملک
۹۴	تعبیر مسجد اقصی در نگاه مولوی
۹۵	سلیمان و بلقیس در نگاه مولوی
۱۰۳	انعکاس آیات سلیمانی در ابیات مثنوی
۱۰۸	بخش چهارم: بازتاب سیمای عرفانی سلیمان در شعر حافظ
۱۱۰	نگاه عرفانی حافظ به جانب حق
۱۱۰	نگاه عارفانه حافظ به دولت عشق

۱۱۱	سلیمان و جام جم
۱۱۱	مرغ سلیمان
۱۱۳	تلمیحات سلیمانی در شعر حافظ
۱۱۷	ملک سلیمان
۱۱۷	حکمت سلیمان

فصل سوم

۱۲۱	مقدمه
۱۲۲	معنای اسم در عرفان
۳۲۱	چگونگی شناخت اسماء
۱۲۴	انسان مظهر اسمای الهی
۱۲۵	اسماء الهی
۵۲۱	اسماء و صفات الهی
۶۲۱	اقسام اسماء الهی
۷۲۱	اسم اعظم
۷۲۱	اسم مستأثر (اسم اعظم)
۹۲۱	نظر امام خمینی درباره اسم مستأثر الهی
۰۳۱	کارکرد اسم اعظم
۰۳۱	نظر کاشانی درباره اسم اعظم
۱۳۱	نظر ابن عربی درباره اسم اعظم
۱۳۱	«الله» اسم اعظم الهی
۳۳۱	نیاز موجودات به اسم اعظم
۳۳۱	دیدگاه بعضی از عرفا درباره اسم اعظم
۵۳۱	آدم مظهر تام الهی و اسم اعظم
۵۳۱	حقیقت عینی اسم اعظم
۶۳۱	ارکان اسم اعظم
۶۳۱	اسم اعظم از دیدگاه امام خمینی
۸۳۱	آیاتی که شامل اسم اعظم است.

فصل چهارم

۱۴۱	مقدمه:
۲۴۱	تقدیم نامه سلیمان بر بسم الله الرحمن الرحیم

رحمت امتنان و رحمت وجوب ۴۴۱

چرا حکمت رحمانیه به سلیمان اختصاص یافت. ۶۴۱

آصف بن برخیا ۹۴۱

۲۵۱ حکمت بلقیس و علو علم او

۴۵۱ چگونگی انتقال تخت بلقیس

۱۵۴ خلق جدید

۷۵۱ علم و دانش سلیمان

۷۵۱ فرق بین علم داود و سلیمان

۸۵۱ مقام سلیمان و داود در حکم

۹۵۱ تسخیر عارف

۹۵۱ نظر ابن عربی درباره تسخیر و تصرف

۰۶۱ انواع تسخیر در عالم

۳۶۱ همت

۴۶۱ اقسام همت

۵۶۱ خلق به همت از نظر ابن عربی

۶۶۱ عارف همت در تصرف نمی‌کند.

آن کس که بانگ موران شنود هم فغان سر دوران شنود
آنکه گوید راز قالت نمله هم بداند راز این طاق کهن

مثنوی ۱۳۸۶، ۵۲۸-۵۲۹

عطش آسمانی انسان درباره عالم غیب همواره یکی از دغدغه‌های وی در طول تاریخ بوده است. زندگی و سیره انبیاء به عنوان انسان‌هایی که با پیام‌های آسمانی خویش این عطش را سیراب کرده‌اند نیز همیشه مورد توجه انسان‌ها به ویژه پیروان ادیان آسمانی است. سلیمان نبی نیز این چنین است.

آشنایی با این نخل تناور بوستان معرفت و توشه بر گرفتن از خرمن فضایل وی همواره برای آنان که می‌خواهند از کاملان بهره گیرند و طریق بندگی را بشناسند الگویی ماندگار است.

شناخت روش زندگانی، رفتار، منش و شخصیت انبیاء، بزرگان و اندیشمندان جامعه در طول تاریخ همواره راه‌گشای بشر بوده است. زیرا آنان قله‌های بلند اندیشه و پیشروان طی طریق کمال‌اند. در میان پیامبرانی که سرگذشت آنان در کلام خداوند ذکر شده است سیمای معنوی سلیمان نبی از درخشندگی خاصی برخوردار است. تا بدانجا که در بین عارفان و شعرای

عارف شخصیتی کلیدی و نمونه اعلای بندگی به شمار می‌رود. علاوه بر قرآن و تفاسیر، نام و یاد سلیمان در آثار عارفان و شاعران بزرگ پارسی‌گوی موج می‌زند.

نام سلیمان نبی علیه‌السلام ۱۷ بار در قرآن کریم آمده است. داستان آن حضرت، در سوره‌هایی چون انبیاء، نمل، سبأ و ص آورده شده است. و در هر سوره از قرآن که آیاتی پیرامون چگونگی رابطه حضرت سلیمان با خداوند مطالبی بیان شده او را به عنوان بنده‌ای صالح و شکرگزار معرفی می‌کند و خداوند از او با نام اَوَّاب یاد کرده است.

یعنی بنده‌ای که بی در پی به خدای خویش رجوع می‌نماید و همچنین حضرت حق او را به صفت بندگی می‌ستاید و نیز لطف و عنایت خداوند شامل حال وی بوده و خداوند به ایشان هدایا و مواهبی عظیم عطا کرده است و با انگستری که اسم اعظم خداوند بر روی آن نقش بسته بود، همه کارهای غیرممکن را ممکن می‌کند و تمامی پرندگان و جنیان تحت اختیار و سلطه آن حضرت بودند و با او همراهی می‌کردند.

در این کتاب علاوه بر ویژگی‌های اخلاقی و شخصیت معنوی سلیمان، سعی شده است که عصمت و عرفان وی نیز مورد بررسی قرار گیرد. متأسفانه در بسیاری از تفاسیر به آن حضرت نسبت‌های ناروایی داده‌اند تا جایی که به بسیاری از تفاسیر شیعه نیز راه پیدا کرده است.

تحقیق و تفحص پیرامون اسرائیلیاتی که به آن جناب نسبت داده‌اند و زدودن غبار قرون از سیمای نورانی ایشان یکی از رسالت‌های این نوشتار می‌باشد. همچنین دیدگاه عرفای شاعر و بزرگان عرفان مانند ابن عربی و نظریات وی درباره سلیمان از جمله مباحثی است که بدان پرداخته شده است.

راجع به حضرت سلیمان در متون کهن چه به نظم و نثر اقوال مختلفی بیان شده است. که هر کدام درباره آن حضرت طبق آیات قرآن در سوره‌های انعام آیه ۸۴، سوره انبیاء آیات ۸۲-۸۱-۸۰-۷۹-۷۸، سوره نمل آیات ۱۵-۴۴، سوره سبأ آیات ۱۴-۱۳-۱۲ و سوره ص آیات ۴۰ تا ۳۰ بیان شده است. در لابه‌لای متون و تفاسیری، چون کشف‌الاسرار میبیدی و نمونه‌های نثر فارسی چون جوامع الحکایات و همچنین در آثار برخی عارفان و شاعرانی چون

سعدی، نظامی، مولوی، حافظ و ... اشعار و تلمیحات فراوانی درباره شخصیت حضرت سلیمان بیان شده است.

همچنین حکایت‌های فراوانی در ادبیات فارسی انعکاس یافته و مورد استفاده شاعران و نویسندگان قرار گرفته است.

سلیمان نبی نمونه بارز و درخشانی است که بواسطه بندگی خالصانه خویش به مثابه انسان کامل آئینه تمام نمای اشرف مخلوقات بوده و به مقام نبوت نایل گردیده است.

لذا در طول همه ادوار تاریخ الگوی تمام عیار برای مشتاقان وصال حی سرمدی است و در سیراب سازی عطش آسمانی سالکان حق نقش به سزایی داشته است، هنوز پس از قرن‌ها عطر دل انگیز بندگی سلیمان نبی جان مشتاقان را می‌نوازد و به وادی حیرت می‌کشاند.

سعی اندک ما در تحصیل شناخت سیمای نورانی آن حضرت تلاشی در جهت شناخت ظرفیت‌های نهفته خویش است. زیرا ما نیز همه بالقوه سلیمان سرزمین خویشیم و اگر بتوانیم چون او بندگی کنیم بی تردید اسم اعظم خداوند همه‌ی کارهای غیر ممکن را ممکن می‌سازد و بر انگستری ما نقش خواهد بست.

این کتاب تحقیق و تفحص پیرامون شخصیت آن حضرت و رابطه وی با خدای سبحان توانایی‌های منحصر به فرد و شگفت انگیز ایشان در عالم امکان و جایگاه وی در نزد اهل معرفت و همچنین زدودن پاره‌ای ابهامات پیرامون آن ولی خداست و تلاشی هر چند اندک می‌باشد که راقم این سطور بدان پرداخته است.

امیدوارم توانسته باشم به سهم خود در فهم، روشنگری و پیروی از منویات آن جناب گامی برداشته باشم و همچون ران ملخی به درگاه سلیمان نبی (علی نبینا و آله و علیه السلام) پذیرفته شود. آمین